

Buitengewoon kerk

De kerk kan zoveel beter .....

Basisnotitie PGAD met deelplannen 2021-2025

Auteur: Jaap Weststeijn e.a.

januari – juli 2021

Inhoudsopgave

<i>Inleiding</i>	3
<i>Verandering</i>	3
<i>Pijnpunten</i>	3
<i>Initiatieven</i>	3
<i>Afweging</i>	4
<i>Missie en visie</i>	5
<i>Kenmerken van de PGAD</i>	5
<i>Analyse</i>	5
<i>Naar een actieplan</i>	8
<i>Bijlagen</i>	9
Pastoraat	10
Diaconaat	12
College van Kerkrentmeesters	13
Kind en jongerenwerk: BIG	14
Werkgroep Kerk en maatschappij	15
Vrijwilligerswerk Martinikerk en PGAD	16
Werkgroep Erediensten	17

Inleiding

In 2020 hebben we als gemeente nagedacht over de toekomst van de PGAD. Een indringend proces dat niet alleen de nodige pijnpunten op tafel bracht, maar ook liet zien welke gedrevenheid en veerkracht er in onze gemeente zitten. Het is niet voor het eerst dat we met elkaar hebben nagedacht over deze dingen. In 2009 verscheen het visiedocument ‘Geschreven in Zijn hand, gegrift in de wereld’. Veel van de bevindingen van dat rapport herkenden we in het visiedocument ‘Kerk 2025’ van de PKN. Nadenken over de herinrichting van de Martinikerk leverde ons nog meer puzzelstukjes op. Het bezinningstraject van 2019-2020 werd besloten met een enquête en gemeenteavond. Dat heeft nog veel input vanuit de gemeente opgeleverd. Dit alles, van 2009 tot aan nu, is vertaald in de notitie ‘Buitengewoon kerk’, basisdocument voor de diverse geledingen van onze kerk om hun beleid en activiteiten aan te toetsen en plannen bij op te stellen.

De kerkenraad heeft in haar vergadering d.d. 26 januari 2021 besloten deze notitie als basisnotitie te hanteren voor het inzetten van een vervolg op de gehouden enquête en de gemeenteavond en om een aantal gerichte acties vanuit de sterke/zwakte analyse kort te beschrijven en in gang te zetten. Daarom hebben de verschillende geledingen/disciplines (colleges, werkgroepen, e.d.) die bij de PGAD te onderscheiden zijn, nagedacht over de vraag wat de basisnotitie voor hen betekent en is deze vertaald naar eigen beleid en concrete activiteiten. Al deze verschillende actieplannen zijn in de kerkenraad besproken en als bijlage bij deze notitie gevoegd.

Verandering

Panta Rhei (Heraclitus), alles stroomt, oftewel: alles op de wereld verandert voortdurend. Ook de kerken in het algemeen en de PGAD in het bijzonder ontkomen niet aan de consequenties daarvan en misschien moet je dat ook niet willen. Het is belangrijk op veranderingen te anticiperen respectievelijk zo mogelijk erop vooruit te lopen en tijdig de bakens te verzetten wanneer dat nodig is.

Als je meer inzoomt op de diverse veranderingen kan worden vastgesteld dat veel factoren een rol spelen, zowel dicht bij huis (specifiek in onze eigen gemeente) als verder weg. Lukt het om de factoren te onderscheiden, het belang en de samenhang daartussen vast te stellen, dan is het mogelijk om daar beleid op te baseren en wel zo dat de PGAD haar bestaansrecht zeker stelt en zich als kerkelijke gemeenschap (opnieuw) stevig in de samenleving verankert. In algemene (generieke) zin spelen de cultuur (mensen zijn mondig en hebben de kerk niet (meer) nodig) en opvoeding (het ‘onvermogen’ om de volgende generatie aan de kerk te binden) een rol. Dat geldt in het verlengde daarvan eveneens voor de factoren identiteit (de kerk weet mensen in onze samenleving minder te bereiken); lidmaatschap (strookt niet met een grote mate van vrijblijvendheid in de huidige samenleving) en wat met de geest te maken heeft (onvoldoende spirit/vermogen om het geloof te bewaren). Dat laatste wordt nogal eens bevestigd als doorgevraagd wordt waarom iemand zijn lidmaatschap bij onze kerkelijke gemeente opzegt.

Pijnpunten

De enquête en de gemeenteavond hebben veel informatie opgeleverd die in meer specifieke zin aangeeft waar de pijnpunten zich bij onze gemeente bevinden. Genoemd kunnen worden een tekort aan beleids- en bestuurskracht (organisatieontwikkeling) en het onvoldoende weten te inspireren van een (vrij omvangrijk) deel van de lidmaten van de PGAD, o.a. zichtbaar in een lage gemiddelde vrijwillige bijdrage, een tekort aan ambtsdragers en vrijwilligers, een bescheiden kerkbezoek en belangstelling voor gemeenteavonden / buurtsamenkomsten e.d.. Bovendien vergrijst de gemeente sterk en is de financiële situatie zorgelijk, waardoor de neiging bestaat steeds meer terug te vallen op bezuinigingen in plaats van ‘de aanval te kiezen’ (dus investeren in mensen en mogelijkheden). Ook is een handicap dat een deel van de Angerloërs er moeite mee heeft de PGAD als een ongedeelde gemeente te beschouwen.

Initiatieven

Het lijkt net of er – gezien wat hierboven staat beschreven – bij de PGAD alleen maar sprake is van rampspoed en onheil en dat niet op veranderingen wordt ingespeeld, maar dat is beslist niet het geval, integendeel. Even

los van de financiële situatie (want die is echt zeer nijpend) kan een veelheid ‘aan knopen worden geteld’. Wat te denken van de wijze waarop onze gemeente zichtbaar was en is tijdens de corona-periode? Online (oecumenische) vieringen zijn geïntroduceerd en doorontwikkeld, wat tot veel enthousiaste reacties en waardering heeft geleid. Intensivering van ‘omzien naar elkaar’, een telefoontje, passend bezoekje, mailcontact, een attentie en noem maar op om mensen tot steun te zijn. Kerkenraadsvergaderingen via MS Teams. Een online-kerstviering om je vingers bij af te likken, eveneens wat de kinderkerstviering betreft. Prachtige ideeën die vakkundig zijn uitgewerkt en professioneel in beeld gebracht. Ga er maar aanstaan!

Maar ook los van corona zijn activiteiten ontwikkeld en uitgevoerd, groot en klein, onlangs of al wat langer geleden die het waard zijn genoemd te worden en dankzij de inzet van veel vrijwilligers konden worden gerealiseerd. Wat te denken van de herinrichting van de Martinikerk en de stiltekapel. Of het stichten van een pioniersplek in Angerlo en het organiseren van maatschappelijke acties, zoals voor de Voedselbank. Of het ontwikkelen van veiligheidsbeleid (‘Veilige Gemeente’), inclusief de introductie van vertrouwenspersonen. De organisatie van ‘Er even uit’ (toertochtjes), Borrel en Babbel, ‘Vier je verjaardag in de kerk’ en kliederkerk. Ook het in woord en geschrift reageren op maatschappelijke ontwikkelingen waarbij rechtvaardigheid en gelijkheid in het geding zijn, Gods schepping wordt bedreigd dan wel ethische kwesties spelen waarbij het van belang is dat onze kerk een mening vanuit christelijk perspectief kenbaar maakt, is het vermelden waard. Denk in dit verband aan Voltooid Leven, Energietransmissie (en de kloof die daarbij tussen arm en rijk kan ontstaan), het Kinder pardon, (voorkoming) van eenzaamheid, anti homogeweld (Nashville-verklaring) e.d.. Maar ook aan de betrokkenheid middenin en samen met de gemeente bij diverse (internationale) diaconale activiteiten, Vrouwen en HIV Zambia, Ghana (jonge vrouwen leren in hun eigen onderhoud te voorzien), Palestina, Roemenië en World Servants. Ook de professionalisering van de kerkenraad (het volgen van scholing en workshops zoals vergadertechniek en interpreteren van financiële informatie) en de ontwikkeling naar een lerende organisatie (de introductie van feedbackgesprekken; het regelmatig opvoeren van inhoudelijke (thematische) agendapunten) mogen genoemd worden. Let wel: dit overzicht is verre van compleet en doet de niet genoemde activiteiten/ initiatieven te kort, maar de lezer weet er ongetwijfeld diverse aan toe te voegen.

Afweging

De vraag is of het beter kan, zoals de subtitel van dit stuk veronderstelt. Doen we de goede dingen en doen we die goed? Daar met de gemeente een antwoord op vinden was en is een spannend proces, met uitdagingen en valkuilen en veel aandacht voor een heldere communicatie. Een proces waarbij gemeente en kerkenraad zoveel mogelijk gezamenlijk oplopen, o.a. zichtbaar gemaakt in het houden van een enquête en de organisatie van een gemeenteavond in september 2020. Het goede waaraan wordt gewerkt niet wegdoen (minder naar binnen toe gericht functioneren maar juist grenzen doorbreken; meer vraaggericht bezig zijn dan aambodgericht; meer vrijheden om individuele kwaliteiten tot ontwikkeling te brengen in plaats van strakke collectieve paden te (blijven) bewandelen) en tegelijkertijd anticiperen op waardevolle ideeën en voorstellen zoals die in de gemeente leven. Met als gevolg, meer herkenbaar zijn als kerkelijke gemeente dan voorheen en duidelijk tonen waarom de PGAD ‘op aarde is’. En tegelijkertijd serieus omgaan met suggesties die al dan niet gevraagd vanuit de gemeente worden geuit. De kerkorde zegt iets over wat de essentie van een gemeente is: *het gaande houden van de eredienst, diaconale, pastorale en missionaire inzet en geestelijke vorming*. De aandacht voor deze basistaken vormen als het ware het de kwaliteit (en het bestaansrecht) van de gemeente. Opvallend is overigens dat geen basistaak zich lijkt te richten op (kortweg gezegd) ‘werken aan een wereld van vrede en gerechtigheid en afkeuren wat Gods schepping bedreigt’. Een kerk anno 2021 dient daar immers nadrukkelijk standpunten over in te nemen en die uit te spreken, wat door de enquête en gemeenteavond nog eens is bevestigd. Zo schreef iemand in de enquête: ‘Wanneer onrecht, misstanden, racisme, onderdrukking, homofobie, de afgruiselijke situatie waarin mensen soms moeten ‘leven’ en noem maar op je als kerkgenootschap aan het hart gaan, blijf je niet onverschillig wegkijken of houd je mond, maar steek je de handen uit de mouwen, demonstreer je, schrijf je petities, steun je gelijkgestemde maatschappelijke organisaties (Amnesty, Rode Kruis, Kerk in Actie). Ook zo hoort een ware kerk zich als organisatie te presenteren, geïnspireerd door de boodschap van Christus’. De taak ‘missionair’ (in de zin van: de liefde van Christus de samenleving indragen) kan echter ongetwijfeld als zodanig worden vertaald. De basistaak ‘geestelijke vorming’ is wellicht de lastigste van de vijf. Wat geloven we met elkaar; hoe is het geloof in God een voedingsbron voor onszelf en ons handelen; wat kunnen we daarvan overdragen aan volgende generaties: het zijn vragen die al gauw naar de achtergrond verdwijnen. Van herkenbaarheid is uiteindelijk sprake als de

basistaken van de gemeente zichtbaar worden in het dagelijks leven van de geloofsgemeenschap en de mensen die haar vormen. En dat kan alleen maar als iedereen zich daar naar vermogen en in alle redelijkheid voor inzet.

Missie en visie

In 2009 zijn het profiel en de missie en visie van onze kerkelijke gemeente opnieuw geformuleerd. In 2017 zijn die bijgesteld naar aanleiding van Kerk 2025. Ook nu heeft de kerkenraad de lat langs deze belangrijke aspecten van het kerkzijn gelegd waarbij de input van de gemeente nadrukkelijk is betrokken. Vastgesteld is dat de 'richtingendiscussie' zich nog steeds dichtbij het huidige profiel bevindt en missie en visie destijs zo zijn geformuleerd dat ze ook nu nog goed blijken te passen bij onze PGAD, al wordt de missie wel breed interpretabel genoemd. Dat betekent echter niet dat alles goed of naar wens gaat. In tegendeel: dat blijkt wel uit de verkregen input. Maar van een opvallende verandering in de wijze waarop onze gemeenteleden (tenminste, zij die zich daarover hebben uitgesproken) tegen de kerk als instituut aankijken is geen sprake. Dat gezegd hebbend is de kerkenraad tot de volgende beschrijving van de missie/visie gekomen.

De Protestantse Gemeente te Angerlo-Doesburg wil een ongedeelde, open, gastvrije en vierende geloofsgemeenschap zijn, waar mensen met elkaar vreugde beleven aan Goddelijke inspiratie, gemeenschappelijke zingeving en maatschappelijke actie. Zij wil aansluiten bij het (veranderende) levensgevoel van mensen in het besef dat het zeer uiteenlopend kan zijn hoe het verhaal van God met mensen aan iemands persoonlijk levensverhaal raakt. Hierbij zoeken naar wat mensen bemoedigt en inspireert staat centraal.

Kenmerken van de PGAD

Als kenmerk van de PGAD kunnen worden genoemd:

- Een kerk die plaatsgenoten en passanten de kans geeft om op verhaal te komen, hun verhaal te vertellen en naar dat van anderen te luisteren.
- Een kerk die een vindplaats is van geloof, hoop en liefde.
- Een kerk met ruimte voor beraad om samen in actie te komen.
- Een kerk die naar buiten is gericht aangezien Gods liefde naar ieder mens uitgaat.
- Een kerk waar de ontwikkeling van gaven en talenten worden gestimuleerd.
- Een kerk waar wordt samengekomen rond het evangelie van Jezus Christus, waar vreugde en verdriet worden gedeeld en iedereen zich gezien weet.
- Een kerk die zich in (oecumenisch) vieren, spreken en handelen richt op de weg die Jezus Christus is gegaan.
- Een kerk die jongeren de ruimte geeft zich te ontwikkelen en in te zetten.
- Een kerk waarin de verscheidenheid van geloven tot zijn recht komt.
- Een kerk waar de viering van Schrift en Tafel openstaat voor iedereen.
- Een kerk die zich beweegt tussen traditie en vernieuwing en waar pastorie en diaconie centraal staan.
- Een kerk die deel uitmaakt van een maatschappelijk netwerk.
- Een kerk waar de leden naar draagkracht financieel bijdragen en zich op diverse terreinen als vrijwilliger inzetten.

Analyse

Een manier om meer zicht te krijgen op de situatie waarin een organisatie resp. onze kerkelijke gemeente verkeert (en dus ook om antwoorden te kunnen vinden op wat beter kan) is het invullen van een sterke/zwakteanalyse (SWOT). Voor onze kerk zou die er, vooral rekening houdend met de verkregen input uit de enquête en de gemeenteavond, als uit kunnen zien als in de tabel op de volgende pagina.
'Sterk' en 'Zwak' behoeven geen uitleg; 'Kansen' zijn veelal gerelateerd aan 'Zwak' en tenslotte 'Bedreigingen', die betreffen normaliter aspecten waarop de kerk geen invloed kan uitoefenen (maar die wel met haar (financiële) situatie te maken hebben). Sprake is van een willekeurige volgorde van genoemde punten in de verschillende vakken.

In de SWOT analyse op de volgende pagina zijn geen aspecten opgenomen die betrekking hebben op de exploitatie en verhuur van de MK. Het 'vermarkten' van de Martinikerk is immers door de PGAD ondergebracht

bij StiBeMa / VEC. [\(Verhuur en Exploitatie Commissie\)](#) Natuurlijk vindt wel overleg tussen de PGAD en StiBeMa plaats en is op onderdelen sprake van samenwerking (met name t.a.v. de vrijwilligers), maar ze horen niet of slechts zijdelings thuis in een analyse van de PGAD. De verkregen input die de gemeente op dit vlak heeft geleverd wordt uiteraard doorgegeven aan StiBeMa. Bovendien is het in dit verband goed op te merken dat StiBeMa vrij recent een onderzoek heeft laten uitvoeren met de bedoeling verbeterpunten boven tafel te krijgen. Vastgesteld kan worden dat een aantal door de gemeenteleden gemaakte opmerkingen / suggesties met de voorstellen die in het onderzoeksrapport worden gedaan, correspondeert.

STERK	ZWAK
<ul style="list-style-type: none"> > motivatie betrokken leden > inzet / motivatie vrijwilligers > activiteiten diaconie > inzet kerkenraad > communicatiemodel (zonlicht, maanlicht, Licht(punt), persberichten) > logo > (online) vieringen > cantorij > partner StiBeMa/VEC m.b.t. exploitatie en verwerving onderhoudssubsidies MK > faciliteiten (gebouwen, orgels e.d.) > professionaliteit predikant > professionaliteit cantor-organist 	<ul style="list-style-type: none"> > onvoldoende kernachtige missie/visie > betrokkenheid groot gedeelte gemeenteleden > gemiddelde financiële bijdrage leden > personele omvang pastoraat > financiële ruimte pastoraat > financiële positie algemeen > website > werving vrijwilligers > begeleiding/coaching vrijwilligers > omvang taken vrijwilligers > aanpak projecten (omvang) > bemensing kerkenraad > specifieke aandacht voor slapende leden > samenwerking met andere geloofsgemeenschappen, instanties, organisaties e.d. > betrokkenheid jeugd (kwantitatief) > omvang activiteiten versus menskracht > exploitatie GK > eenheidsgevoel Angerloërs in PGAD > gebruik vrijwilligers vacaturebank > kosten onderhoud / gebruik MK > anticiperen op nalatenschappen > (gemiddelde) leeftijd leden > nazorg afgehaakte leden
<ul style="list-style-type: none"> > federatieve) samenwerking met omringende kerken > uitbreiding pastoraat > doorontwikkelen online-vieringen > uitnodigende website > persoonlijke benadering potentiële vrijwilligers > optimaliseren begeleiding vrijwilligers > activiteiten opdelen in 'hapklare brokken' > aantrekken vrijwilligers van buiten PGAD > verkoop bezit > bezuinigen / verspreiden personele lasten > bijdrage burgerlijke gemeente onderhoud MK > winning zonne-energie > verruimen eigen risico brand- en stormschade > afstoten één van de kerken > feedback buitenkerkelijken implementeren > leren van andere kerkelijke gemeenten > aanzoeken externe adviseur(s) > meer vraaggericht werken > kerkdiensten specifiek voor gezinnen > meer pastoraat 'buiten de kerk' > exploitatie GK (i.c.m. Wehmerhof) > inzetten vrijwilligers coördinator(en) > externe inzet predikant > ontwikkelen sterk vrijwilligersbeleid > Inzet werkervaringsplaatsen > combineren huisbezoek met PCOB > speciale geldwervingsacties (oliebollen etc.) > werving gelden nalatenschappen > inspelen op eerder beschreven bezuinigingen 	<ul style="list-style-type: none"> > corona > gemeentelijke- / overheidsbepalingen > tarieven gemeente/verzekeringen/energie e.d. > afdracht landelijke kerk > 'concurrentie' andere kerken
KANSEN	BEDREIGINGEN

Naar een actieplan

Heeft onze gemeente nog bestaansrecht? Die vraag kan positief worden beantwoord, maar dan zullen toch op de korte termijn een aantal (ingrijpende) besluiten, gebaseerd op de SWOT-analyse, genomen moeten worden. De grootste zoektocht betreft enerzijds de vraag hoe de betrokken gemeenteleden op één lijn te krijgen zijn en anderzijds hoe (meer) verbinding kan worden verkregen met de grote groep gemeenteleden die op afstand een meer of minder afwachtende houding aanneemt resp. geheel geen betrokkenheid toont. Het ligt voor de hand dat een aantal opties erg gevoelig ligt, zoals bezuinigen op de predikant en/of cantor-organist en het afstoten van een kerkgebouw, e.d. Het gaat te ver om de gewenste acties in dit stuk te beschrijven. Het is daarentegen verstandig een to the point *actieplan* op te stellen, bijv. gebaseerd op een ‘confrontatiemix’. Daarbij worden de punten die in de SWOT worden genoemd van een gewicht voorzien en tegen elkaar afgezet. De punten die vervolgens de hoogste waarde behalen (= het meeste resultaat opleveren in het verlengde van de missie en kenmerken dan wel als erg belangrijk worden beschouwd) kunnen vervolgens als eerste worden uitgevoerd/gerealiseerd. Hoewel het opstellen van een confrontatiemix niet ingewikkeld is kan ook een andere aanpak worden gehanteerd, te weten eerst aandacht te besteden aan ‘laaghangend fruit’, of te wel aan die aspecten die snel kunnen worden uitgevoerd of opgelost. Ook kan worden overwogen het accent te leggen op acties die een financieel karakter hebben, aangezien de financiële situatie van de PGAD precair genoemd kan worden. Daarbij wordt opgemerkt dat acties niet strijdig mogen zijn met de missie/visie en kenmerken van onze gemeente, maar die juist moeten ondersteunen.

Bijlagen

Pastoraat

De taakgroep Pastoraat is de voorbije jaren al volop in beweging geweest om tot een andere opzet van het pastoraat te komen en dat te vertalen in een voor de vrijwilligers goed werkbare vorm. Daartoe werd een nieuwe structuur voor het pastoraat ontwikkeld en vervolgens een nieuwe vorm van het bezoekwerk, de ‘flying squad’ of ‘vliegende brigade’.

SWOT

Wanneer we kijken naar de SWOT-analyse in de notitie ‘Buitengewoon kerk’, constateren we als taakgroep Pastoraat een aantal dingen.

STERK	ZWAK
<ul style="list-style-type: none"> • De inzet en intrinsieke motivatie van de vrijwilligers; • De pastorale activiteiten die het Diakonaat ontwikkelt (naast wat er in gezamenlijkheid gedaan wordt); • Een heldere communicatiestructuur.	<ul style="list-style-type: none"> • Kwetsbaar is het pastoraat als het gaat om de personele bezetting; • bijgevolg de omvang van de taken van de vrijwilligers in relatie tot de bezetting (bijgevolg blijft een stuk pastoraat liggen terwijl het zo goed zou zijn als het wel opgepakt zou worden).
<ul style="list-style-type: none"> • Meer vraaggericht werken (hebben we in het pastoraat al een flink begin mee gemaakt); • De samenwerking met het Diakonaat nog verder gestalte geven, bijvoorbeeld door gezamenlijk thema-avonden te organiseren; • Toerusting en training van de vrijwilligers (bijvoorbeeld, hoe doe je dat: het gesprek aangaan met mensen die zich niet (meer) betrokken voelen bij de kerk, of: vrijwilligers toerusten om mensen te kunnen begeleiden bij afscheid nemen en uitvaarten), wat vraagt om budgettering; • Mogelijkheden onderzoeken om huisbezoek op te pakken in samenwerking met de PCOB en onderzoeken of hierover ook interkerkelijk het gesprek gevoerd kan worden. • 	<ul style="list-style-type: none"> • Corona heeft geleid tot verrassende vormen van contact, maar ook veel vormen van contact onmogelijk gemaakt; • De leeftijdsopbouw van de Doesburgse samenleving (hoe zit dat in Angerlo?) vertoont een zorgwekkende ontwikkeling... binnen afzienbare tijd is meer dan de helft van de bevolking ouder dan 65 jaar, voeg hierbij dat de ‘Toekomstvisie’ van de gemeente Doesburg niet voorziet in het faciliteren van mogelijkheden voor jonge gezinnen om zich hier te vestigen en het is duidelijk dat dit een zware wissel zal trekken op al het kerkelijk en verenigingsleven.
KANSEN	BEDREIGINGEN

Wat betekent dit alles voor het Pastoraat?

Visie

Wij geloven dat in ontmoeting ruimte kan ontstaan waarin mensen delen wat hen bezighoudt en het verhaal van God met mensen een persoonlijke kleur krijgt. Het evangelie is hierbij onze inspiratiebron.

Missie

Wij vinden het belangrijk dat ons pastoraat zo goed mogelijk aansluit bij het (veranderde) levensgevoel van mensen. Wij beseffen dat het zeer uiteenlopend kan zijn hoe het verhaal van God met mensen aan iemands persoonlijke levensverhaal raakt. Hierin zoeken wij naar wat mensen bemoedigt en inspireert

Bouwstenen voor beleid

Onze missie willen we handen en voeten geven middels:

a) vliegende brigade

De praktische invulling van het pastoraat is in handen van een ‘vliegende brigade’ die boven heel de gemeente haar vleugels uitslaat. Waar dit wenselijk is, zullen doelgroepgerichte initiatieven ontplooid worden.

b) pastoraat in voorkomende situaties ('toppen' en 'dalen' van het leven)

Stelregel die we vanuit het Pastoraat hanteren is dat we in onze gemeente lief en leed met elkaar delen (en als mensen dit niet willen, dan moeten zij dit zelf aangeven). Wij proberen vanuit het Pastoraat zo attent mogelijk te zijn als het gaat om lief en leed. De ‘vliegende brigade’ wordt hierin gesouffleerd door een netwerk van ‘naobers’ in de wijken. In specifieke pastorale situaties is de predikant de eerst aansprekende.

c) communicatie die informatief en uitnodigend is

De opzet van de pastorale praktijk met ‘vliegende brigade’ en ‘naobers’ kent een heldere opzet van de communicatie. Naar de gemeente toe wordt lief en leed waar wenselijk gedeeld in de vieringen (voorbeden), een enkele keer ook via Zon- en Maanlicht. Communicatie over initiatieven die voor een bredere groep dan de ambts- en taakdragers alleen interessant zijn (bijvoorbeeld thema-avonden), vindt plaats zowel binnen onze gemeente als gebruikmakend van publieke media.

d) kennis over pastoraat delen en verdiepen

Het is belangrijk om toegerust te worden in je pastorale werk. Dat kan op allerlei manieren. Dat kan door het volgen van trainingen/cursussen, door onderling ervaringen uit te wisselen en met elkaar te klankborden over pastoraat in moeilijke situaties, door artikelen en boeken te lezen, door thema-avonden te organiseren. Wat lezenswaardig is en thema-avonden kunnen voor een breder publiek dan enkel de taakdragers interessant zijn. Het delen van informatie zowel met mensen binnen als buiten de kerk is dan ook waardevol.

De concretisering hiervan gebeurt aan de hand van werkplannen die jaarlijks worden opgesteld en geëvalueerd.

Werkgroep Pastoraat, maart 2021

Diaconaat

Wanneer we kijken naar de SWOT-analyse in de notitie 'Buitengewoon kerk', zien we als Diaconie een aantal dingen:

STERK	ZWAK
<ul style="list-style-type: none"> • De inzet en intrinsieke motivatie van de vrijwilligers • De activiteiten die het diaconaat ontwikkelt (naast wat er in gezamenlijkheid gedaan wordt met het pastoraat), • Een heldere communicatiestructuur	<ul style="list-style-type: none"> • Kwetsbaar is het diaconaat als het gaat om de personele bezetting. • Niet alle activiteiten die het diaconaat voor ogen heeft kunnen uitgevoerd worden
<ul style="list-style-type: none"> • De samenwerking met het Pastoraat nog verder gestalte geven, bijvoorbeeld door gezamenlijk thema-avonden te organiseren; mogelijkheden onderzoeken om de samenwerking met bijvoorbeeld de PCOB verder gestalte te geven. • Samenwerking onderzoeken met burgerlijke gemeentes en andere instanties (voedselbank) om bijvoorbeeld plaatselijke/regionale armoede in kaart te brengen. • Duurzaamheid; onderzoeken in welke projecten we de komende jaren kunnen gaan investeren. • Mensen werven binnen en buiten onze gemeente om projectmatig (hapklare brokken) activiteiten op te pakken.	<ul style="list-style-type: none"> • Corona heeft geleid tot verrassende vormen van contact, maar ook veel vormen van contact onmogelijk gemaakt; • De leeftijdsopbouw van de Doesburgse samenleving (hoe zit dat in Angerlo?) vertoont een zorgwekkende ontwikkeling... binnen afzienbare tijd is meer dan de helft van de bevolking ouder dan 65 jaar, voeg hierbij dat de 'Toekomstvisie' van de gemeente Doesburg niet voorziet in het faciliteren van mogelijkheden voor jonge gezinnen om zich hier te vestigen en het is duidelijk dat dit een zware wissel zal trekken op al het kerkelijk en verenigingsleven. • Diverse activiteiten konden door corona geen doorgang vinden (samen eten/toertochtjes e.d)
KANSEN	BEDREIGINGEN

Wat betekent dit alles voor het Diaconaat?

Het huidige beleidsplan is in januari 2021 bijgesteld. Hieronder leest u in het kort onze visie/missie. Voor het volledige beleidsplan verwijzen we u naar de website van onze kerk.

De visie van het Diaconaat, geïnspireerd door het Evangelie, is om met open handen dienend te zijn. Diaconaat begint al in het Bijbelboek Genesis, waar God mensen vraagt zorg te dragen voor mens, dier en plant. In het Nieuwe Testament legt Jezus uit wat dat voor ons mensen betekent.

In Mattheus 25 vertelt Jezus aan Zijn leerlingen dat zij Hem kunnen ontmoeten in hun naaste in nood. De kernwoorden van het Diaconaat komen hieruit voort: barmhartigheid, wederkerigheid, gerechtigheid en duurzaamheid.

Diaconaat gaat verder dan onze landsgrenzen. Wereldwijd verkeren mensen in nood.

Naast het 'doen' vinden wij het binnen het Diaconaat minstens zo belangrijk om er gewoon te zijn voor de ander, om present te zijn. Dit kan betekenen dat je aanwezig bent en luistert naar iemand, naast iemand gaat staan.

Als diaconale gemeenschap willen we met open handen dienend in onze samenleving present zijn. Zij wil werken aan een samenleving waarin verdraagzaamheid en gelijkwaardigheid belangrijk zijn. Dit zien we waar mensen aandacht en respect hebben voor elkaar. Dat heeft alles te maken met zorg voor mensen die dit nodig hebben, eerlijke handel en op een duurzame manier omgaan met de aarde. Als diaconaat kunnen wij hierin ondersteunend zijn aan onze gemeenschap.

Helpen wie geen helper heeft

Bovenstaand credo is al lang het credo van het Diaconaat. Het drukt heel krachtig uit hoe het Diaconaat haar taak ziet. Ons doel is om mensen te helpen die echt hulp nodig hebben, die geen eigen middelen tot hun beschikking hebben en ook geen of onvoldoende netwerk om zich heen hebben. Dit kunnen mensen in financiële problemen zijn, maar ook mensen die eenzaam zijn of mensen met een beperking.

College van Kerkrentmeesters

In 2020 hebben we als gemeente nagedacht over de toekomst en richting van onze Protestantse Gemeente. Heeft de PGAD nog wel bestaansrecht en welke activiteiten of handelingen moeten we doen of nalaten om de begroting weer op orde te krijgen?

Tijdens de gemeenteavond in september 2020 hebben we als gemeente nagedacht over antwoorden op bovenstaande vragen. Enorm veel informatie hebben we gekregen op basis van directe feedback, op basis van ingevulde formulieren, op basis van korte interviews en op basis van nagekomen reacties. Na bestudering van de aanbevelingen en de conclusies uit het rapport, maar ook door de op- en aanmerkingen uit het rapport van gemeenteleden, komt het CVK tot de volgende analyse met betrekking tot sterke en zwakke kanten en met betrekking tot kansen en bedreigingen.

STERK	ZWAK
<ul style="list-style-type: none"> Gemotiveerde leden met volledige inzet; Goede en transparante communicatie d.m.v. website, maanlicht en lichtpunt; Goede partner Stibema / Vec / Stibega; Faciliteren actie kerkbalans, solidariteitskas en eindejaar-collecte.	<ul style="list-style-type: none"> Het niet op orde krijgen van de begroting; Aanpak projecten zoals geldwerving; Door te smalle bezetting kunnen onvoldoende taken opgepakt worden; Nazorg actie kerkbalans; Contacten onderhouden met collega kerkrentmeesters van partnergemeenten; Exploitatie en contacten Galluskerk / Gallusstichting; Inspelen op nalatenschap.
<ul style="list-style-type: none"> Samenwerken met colleges en predikanten partnergemeenten; Liquiditeit verhogen door verkoop van bezittingen; Energietransitie; Exploitatie Galluskerk en Wehmerhof; Geldwervingsacties en nalatenschappen; Het vertrek van de huidige predikant biedt kansen voor het oplossen van het begrotingstekort. Door een goede reclame voor het zilvermuseum kunnen extra financiën voor de PGAD worden gegenereerd. •	<ul style="list-style-type: none"> Corona, het glas niet 'halfleeg' laten worden; Blijvend tekort op begrotingen; Leeftijd van veel vrijwilligers; Geefgedrag van leden; onvoldoende betrokkenheid.
KANSEN	BEDREIGINGEN

Wat betekent dit alles voor het college van kerkrentmeesters?

Het in 2016 ontwikkelde beleidsplan moet op basis van bovenstaande analyse worden bijgesteld. Het vertrek van de huidige predikant biedt niet alleen kansen voor het oplossen van het tekort op de begroting, maar ook mogelijkheden om het beleidsplan CVK aan te passen aan deze nieuwe ontwikkeling. Daarnaast biedt dit vertrek ook mogelijkheden m.b.t. de ambtswoning van de predikant.

De contacten tussen het college en Stibema/Vec zijn de afgelopen twee jaren verbeterd, er wordt meer en beter overleg dan voorheen. Door uitbreiding van een extra CVK lid, komen er mogelijkheden om meer aandacht te besteden aan geldwerving langere termijn en extra aandacht voor nazorg van actie kerkbalans.

Het signaal uit het rapport om meer contacten en overleg tussen partnergemeenten brengt ook extra overleg tussen de diverse CVK's dichterbij.

In het nieuwe beleidsplan CVK 2021 – 2025 zullen bovengenoemde zaken verder worden toegelicht en uitgewerkt in een aantal acties.

College van Kerkrentmeester, februari 2021

Kind en jongerenwerk: BIG

Dromen, wensen en plannen voor kinderen en jongeren in Doesburg en Angerlo

Als kern van ons kinder- en jeugdwerk willen we graag ons werk kunnen spiegelen aan het onderstaande motto. Hierop willen we ons werk bouwen en elkaar in stimuleren:

Kinderen¹ en jongeren² stimuleren bij vinden van hun identiteit, het geloven in God en ze inspireren om Jezus te volgen.

Wij denken dat dit motto prima past binnen de missie/visie van de PGAD:

"De PGAD wil een ongedeelde, open, gastvrije en vierende geloofsgemeenschap zijn, waar mensen met elkaar vreugde beleven aan goddelijke inspiratie, gemeenschappelijke zingeving en maatschappelijke actie. Zij wil aansluiten bij het (veranderende) levensgevoel van mensen in het besef dat het zeer uiteenlopend kan zijn hoe het verhaal van God met mensen aan iemands persoonlijk levensverhaal raakt. Hierbij zoeken naar wat mensen bemoedigt en inspireert staat centraal."

We hebben 3 aandachtsvelden benoemd, die samen het woord BIG vormen.

- **Beleven door Beweging**
- **Inhoud en Inspiratie**
- **Gunnend Geloven**

Beleven door Beweging

- Wij geloven dat met jongeren op reis gaan, gekoppeld aan inhoud en inspiratie, een beproefd concept is om jongeren te inspireren tot geloof. (Bijvoorbeeld: de World Servants reis of een gemeentereis naar een project.)
- Bij het in beweging komen naar elkaar, is samenwerking en afstemming van activiteiten een voorwaarde. Een beweging maken naar ouders en opvoeders stimuleert de belevening van gemeenschap en geloof. (Bijvoorbeeld: een avond over opvoeden en geloven, Kliederkerk, e.d.)
- Samenwerking met andere kerken blijven stimuleren.

Inhoud en Inspiratie

- Samen inhoud geven aan -van kinderviering tot Meer dan Brood- vraagt wat van de leiding. Dat doe je niet alleen, maar dat doe je als team! Gave-gericht verdelen we de taken en laten we ons toerusten door landelijke professionals.
- Kinderen inspireren met de verhalen van de bijbel en jongeren uitdagen om Jezus' voorbeeld te volgen. Dit doen we in diverse werkvormen en niveaus die aansluiten bij de leeftijd en leerstijl.

Gunnend Geloven

- Geloven groeit als je deelt. Geloven werkt aanstekelijk als het ruimte krijgt. Als (jong) gelovige heb je een groep/gemeenschap nodig. In deze groep deel je en ontmoet je voorbeelden.
- De Christelijk gemeenschap kan alleen bestaan als we elkaar ruimte gunnen om te geloven op een wijze die past bij leeftijd, bagage, karakter en Godsbeeld. Dat betekent dat de generaties elkaar ruimte moeten gunnen in de eredienst en binnen de activiteiten. In die ruimte is het belangrijk om elkaar op te zoeken, en de warmte die dan ontstaat te vieren.

Dit raakt de hele gemeente, de leiding van het kind- en jongerenwerk kan dit niet alleen!!

Werkgroep kind- en jongerenwerk, maart 2021

---

¹ leeftijdscategorie 0-12 jaar

² leeftijdscategorie 12-18 jaar

Werkgroep Kerk en maatschappij

Aanleiding

Uit de enquête die de PGAD onder haar leden heeft gehouden, alsmede uit input die de gemeenteavond medio november 2020 heeft opgeleverd, is naar voren gekomen dat een relatief grote groep van mening is dat de kerk niet op zichzelf staat maar deel uitmaakt van de maatschappij. Ongeveer 90% van degenen die de enquête hebben ingevuld vindt dat de kerk midden in de samenleving moet staan. Standpunten als ‘Kerk zijn eindigt niet bij je eigen muren’ en ‘Alleen kerk zijn voor jezelf heeft voor mij niets te maken met het volgen van Jezus’ geven daar uiting aan. Een persoon verwoordde het als volgt: *‘Wanneer onrecht, misstanden, racisme, onderdrukking, homofobie, de afgruiselijke situatie waarin mensen soms moeten ‘leven’ en noem maar op je als kerkgenootschap aan het hart gaan, blijf je niet onverschillig wegkijken of houd je je mond, maar steek je de handen uit de mouwen, demonstreer je, schrijf je petities, steun je gelijkgestemde maatschappelijke organisaties (Amnesty, Rode Kruis, Kerk in Actie). Ook zo hoort een ware kerk zich als organisatie te presenteren, geïnspireerd door de boodschap van Christus’*. Het ligt dan ook voor de hand om in het verlengde hiervan een deelplan Kerk en Maatschappij als bijlage bij de basisnotitie te voegen.

Uitgangspunt

Centraal staat het voorstel om een werkgroep in het leven te roepen dat zich bezighoudt met datgene wat in de maatschappij gebeurt (of zou moeten gebeuren) en dat op een dynamische, evenwichtige wijze stelling neemt tegen onverschilligheid, onrechtvaardigheid en datgene wat Gods schepping bedreigt. Met name wil de werkgroep een spreekbuis zijn voor wie geen stem heeft in onze maatschappij en opkomen voor degenen die tussen wal en schip (dreigen te) raken.

Toelichting

De zorg verschraalt, eenzaamheid en armoede nemen toe, ethische vraagstukken worden steeds meer aangescherpt, kortom, de kerk kan (resp. moet) hierin vanuit haar maatschappelijke betrokkenheid iets betekenen. Dat kan door overleg te voeren met de plaatselijke gemeenten en zorginstellingen; invloed uit te oefenen op de gemeentepolitiek door gevraagd en ongevraagd visies kenbaar te maken en adviezen uit te brengen; door bijeenkomsten te organiseren over heikale maatschappelijke ontwikkelingen en daarmee te stimuleren dat mensen van relevante informatie worden voorzien en gefundeerd over de betreffende materie en zingevingsvraagstukken kunnen nadenken; etc. De werkgroep functioneert als denktank, stimuleert, organiseert en initieert. In *‘De hartslag van het leven’* van de PKN staat: *‘De kerk doet niet aan politiek, de kerk is politiek’. De kerk is als het ware als referentiepunt voor de maatschappij; de kerk die de Schrift naast het dagelijks leven legt’*.

Samenstelling

Er wordt naar gestreefd dat de werkgroep redelijk pluriform is samengesteld (leeftijd, geslacht, achtergrond, etc.) en er diverse deskundigheden in worden/zijn verenigd. Niet alleen gemeenteleden maar ook mensen van buiten de kerk kunnen/dienen in de werkgroep een bijdrage te leveren. De werkgroep functioneert onder verantwoordelijkheid van de kerkenraad. Waar mogelijk en nuttig wordt projectmatig samengewerkt met andere kerken en organisaties. In dat geval dragen betrokkenen gezamenlijke verantwoordelijkheid. Uiteraard dient e.e.a. in een werkplan/plan van aanpak nader te worden uitgewerkt.

Tenslotte

Het is van belang dat op korte termijn deskundigen worden aangezocht, een plan van aanpak wordt geschreven en voortvarend aan de slag wordt gegaan met het installeren van de werkgroep, zodat vorm kan worden gegeven aan de wensen die de gemeenteleden in dit verband hebben uitgesproken en bovendien de maatschappij nog meer dan tot nu toe ervaart wat de kerk voor de samenleving betekent. Uit eerdere contacten is gebleken dat Beeuwé Rozema en Kees Ceval bereid zijn om deze kar te trekken.

Jaap Weststeijn, februari 2021

Vrijwilligerswerk Martinikerk en PGAD

Inleiding

In de basisnotitie ‘Buitengewoon kerk’ met de ondertitel ‘De kerk kan zoveel beter’ is vastgesteld dat het primaat ‘vrijwilligerswerk’, gekoppeld aan de Martinikerk (MK), niet zozeer bij de PGAD ligt, maar vooral de VEC (StiBeMa) en Zilverbureau Doesburg toebehoren. Er zijn echter wel raakvlakken, aangezien er ook vrijwilligers actief zijn die rechtstreeks vanuit de verantwoordelijkheid van de PGAD hun werk verrichten (zoals bij kerkelijke activiteiten in de Martinikerk) en omdat de PGAD participeert in het stichtingsbestuur van het museum, dat in de MK is gevestigd. Bovendien vindt periodiek overleg plaats tussen StiBeMa en de kerkenraad waarbij ook het vrijwilligerswerk aan de orde komt. Daarom is het goed in dit deelplan kort aandacht te besteden aan een aantal aspecten van de samenwerking tussen de drie betrokken instanties, uiteraard zonder de verantwoordelijkheid van de individuele partners en met name StiBeMa/VEC geweld aan te doen.

Daarnaast zijn veel vrijwilligers actief binnen de geledingen die de PGAD kent maar los staan van de MK, zoals ambts- en taakdragers; leden van werkgroepen (zoals de werkgroep Eredienst); mensen met een specifieke taak zoals m.b.t. het maken van afspraken met en informeren van gastpredikanten, het bijhouden van het kerkelijk archief of de ledenadministratie, het bijhouden van de PGAD-website, redigeren en doen verschijnen van Zonlicht, Maanlicht, Lichtpunt en Licht, het secretariaat/scribaat, het notuleren van de kerkenraadsvergaderingen, het onderhouden van contacten met de leden, het beheren van de financiën, de verhuur van de Wehmerhof, het rondbrengen van post en zo kan nog wel een poosje worden doorgegaan.

Begeleiding en coaching van vrijwilligers

Centraal in de opmerkingen die van de gemeenteleden zijn ontvangen staat het belang van de begeleiding / coaching alsmede de werving van vrijwilligers. Deze aandachtspunten zijn onlangs in een overleg tussen StiBeMa en de PGAD aan de orde geweest. Afgesproken is om gezamenlijk, dus VEC, Zilverbureau en PGAD, te zorgen voor een professionele coaching van de vrijwilligers. Daartoe zijn drie coördinatoren ‘aangesteld’. Zij zullen op basis van een vrijwilligersplan (van aanpak?) waarin de taken en verantwoordelijkheden m.b.t. de MK-bezoekers het zilverbureau, het winkeltje en de Aandachtschenkerij staan beschreven, de vrijwilligers begeleiden en ondersteunen. De werving van nieuwe vrijwilligers, ook buiten de PGAD, is eveneens in het plan van aanpak opgenomen, net zoals een goede informatievoorziening. Op deze wijze wordt er aan alle kanten aan gewerkt om een professioneel vrijwilligersbeleid te voeren, in het belang van de vrijwilligers zelf en dat van de na te streven resultaten. Met andere woorden: er zijn inmiddels belangrijke stappen gezet die tegemoet komen aan de opmerkingen die in dit verband door de gemeenteleden zijn gemaakt. Deze weg zal worden voortgezet.

Behapbare (deel)taken PGAD

De kerkenraad is zich bewust van het belang om taken die vrijwilligers m.b.t. de PGAD uitvoeren, waar mogelijk in behapbare eenheden op te delen. In bepaalde gevallen werd dat al gedaan (denk aan een notulist voor kerkenraadsvergaderingen), maar lang niet in alle gevallen waar dat kan. De komende tijd zal daar nadrukkelijk op worden ingezet en feitelijk is er al op geanticipeerd door bij de werving van vrijwilligers begin 2021, waarbij Andre Bikker een succesvolle rol in heeft gespeeld, bepaalde taken en verantwoordelijkheden op te delen. Ook zal de coaching van ‘nieuwelingen’ die bereid zijn om bepaalde taken uit te voeren aandacht krijgen, vooral als het om een ambt in de kerkenraad gaat. Betreft het taken die ook door personen buiten de PGAD kunnen worden uitgevoerd, dan zal van de ‘vacaturebank vrijwilligers’ gebruik worden gemaakt.

Jaap Weststeijn, februari 2021

Werkgroep Erediensten

Inleiding

De (zondagse) eredienst is één van de kernen van de PGAD. De kracht ligt in het samenkommen en de ontmoeting van mensen. Samen lezen, bidden en zingen. Luisteren naar - en eventueel discussiëren over de interpretatie van Bijbelse verhalen en geloof. Deze uitleg en discussie bieden inspiratie, hoop en diepte naar het hier en nu. De Werkgroep Erediensten (WGE) van de PGAD zet de lijnen uit voor de wijze waarop aan erediensten vorm en inhoud kan worden gegeven. Hieronder is te lezen vanuit welke visie de WGE hieraan werkt.

Visie

De WGE heeft de overtuiging dat het belangrijk is om aan te sluiten bij de veranderende behoeften en mentaliteit in de maatschappij en de PGAD. Dit vraagt om gevarieerde en nieuwe vormen van vieren. Daarbij willen wij behouden wat waardevol is en traditionele vormen combineren met andere vormen van vieren. Kerkmuziek maakt daar een onlosmakelijk onderdeel van uit. Zo willen wij erediensten realiseren die mensen binnen en buiten de gemeente kunnen verbinden met het verhaal en de liefde van God in brede zin.

Veelkleurig en veelvormig vieren

De laatste jaren zijn nieuwe vormen van vieren ontstaan. Dit vraagt geregeld veel aanpassingsvermogen en creativiteit van iedereen. De angst dat daarbij de "eigen identiteit" verloren raakt is soms voelbaar. Vanuit de ruimte die de liefde van God en Jezus geeft én vraagt blijkt die angst vaak ongegrond.

Ook het betrekken van verschillende taakgroepen van de PGAD bij het thematisch vormgeven van diensten is weer opgepakt. Op deze manier kunnen taakgroepen hun werk ook voor anderen in de gemeente zichtbaar maken.

De energie die voortkomt uit veelkleurige vieringen, zoals vespers, thematische diensten, concert-diensten, en vieringen met een andere orde van dienst (zoals de Kliederkerk) en soms op andere momenten dan alleen zondagochtend, heeft de WGE aangemoedigd om nieuwe vormen te blijven uitproberen en als onderdeel aan het scala van viervormen toe te voegen. Dit beleid willen wij voortzetten: behouden wat waardevol is, combineren met andere vormen van vieren en experimenteren met vormen die ook anderen binnen en buiten de PGAD kunnen verbinden met het verhaal en de liefde van God in brede zin. Wij houden daarbij vast aan het grote belang van ontmoeting in en na de dienst(en).

Ook de opgebouwde relaties met andere kerken in het afgelopen jaar worden gekoesterd en verder uitgebouwd. Nadrukkelijk wil de WGE zich daarbij richten op iedereen binnen en buiten de PGAD van alle leeftijdscategorieën die behoefté heeft aan een kort- of langdurigere verbinding.

Kerkmuziek

De WGE wil (kerk)muziek inzetten als kern-onderdeel van de diensten, waarbij niet alleen verschillende vormen worden aangeboden, maar ook de mogelijkheid wordt geboden aan zo veel mogelijk verschillende muzikanten (zowel vocaal -zoals in een projectkoor- als instrumentaal) om een bijdrage te leveren onder leiding van een professionele cantor-organist. De veelkleurigheid aan mensen en talenten in de gemeente moet ook weerspiegeld worden in het aanbod en uitvoering van de muzikale component van vieringen. Het belang van kerkmuziek blijft niet alleen beperkt tot het samen zingen van psalmen en liederen uit alle perioden van de kerkmuziekgeschiedenis tot heden. Ook het luisteren naar professioneel en vakkundig uitgevoerde muziek, tot en met het bekijken van visuele uitingsvormen zoals dans, film of kunstwerk hoort daarbij. In de prachtige ruimte van de Martinikerk en Galluskerk kunnen rust en stilte gevonden worden, kan ieder die deelneemt aan een eredienst of viering inspiratie en bezinning ervaren en vinden, en energie en voeding voor de komende week. Kernwoorden daarbij zijn kwaliteit, concentratie en zorgvuldigheid, ofwel: liefdevolle toewijding.

De wekelijkse repetitie van de Cantorij van de Martinikerk vormt, naast het muzikale aspect, ook een bijzondere gemeenteactiviteit waarmee een belangrijke bijdrage aan de vieringen van de PGAD wordt geleverd.

Rijkdom is ook een kernbegrip: kwaliteit in variatie, keuze, stijl, vorm en/of functie laat ook het bewustzijn groeien. Dit groeiend bewustzijn is een bijzonder en kostbaar element, waard om wekelijks samen te komen in onze prachtige kerken. Speciale aandacht gaat daarbij uit naar het betrekken van jeugd en gezinnen.

Ook naast of los van de erediensten willen wij muzikale activiteiten organiseren die mensen van binnen en buiten de PGAD kunnen inspireren en motiveren om betrokken te zijn bij de PGAD en een bijdrage te leveren. Te denken valt aan educatieve liedboek/zangavonden, uitvoeringen van bijzondere kerkmuziek, lunchconcerten, ‘concerts spirituels’, evensongs, vespers, etc.

Frank Smeets, Wilbert Berendsen, augustus-juli 2021